

Raport z prac nad Programem

Program zrównoważonej mobilności dla m.st. Warszawy do 2026 roku

Cel 3.3 Korzystamy z przyjaznego systemu transportowego

Spis treści

WSTĘP.....	3
STRUKTURA DOKUMENTU	4
SPOSÓB i ZAKRES PRAC	5
ETAPY PRAC NAD PROGRAMEM	5
Rada Programu i Zespół Roboczy	5
Opracowanie diagnozy	6
Opracowanie projektu programu – wersja 1.0	6
Opracowanie projektu programu – wersja 2.0 (po konsultacjach społecznych)	6

WSTĘP

„Program zrównoważonej mobilności dla m.st. Warszawy do 2026 roku” jest dokumentem wykonawczym do celu operacyjnego 3.3 Korzystamy z przyjaznego systemu transportowego strategii rozwoju m.st. Warszawy do 2030 roku: „Strategii #Warszawa2030”, przyjętej przez Radę m.st. Warszawy Uchwałą nr LXVI/1800/2018 z dnia 10 maja 2018 r.

Zgodnie z założeniami „Strategii #Warszawa2030”, strategia to dokument określający kierunek rozwoju, dlatego wymagane jest przeniesienie jej zapisów do bardziej szczegółowych dokumentów o charakterze wykonawczym. W związku z tym cele operacyjne strategii będą realizowane za pomocą programów, które zostaną przygotowane zgodnie z przyjętymi „Standardami dokumentów programujących rozwój m.st. Warszawy”. Każdy cel operacyjny będzie realizowany w danym momencie w ramach jednego lub kilku programów.

Jak poprawić jakość poruszania się po mieście z poszanowaniem wszystkich uczestników ruchu? Jak sprawić, aby system transportowy był przyjazny dla jego użytkowników i efektywny? Jak optymalnie inwestować środki finansowe, aby to osiągnąć? Program Zrównoważonej Mobilności ma za zadanie odpowiedzieć na te pytania. Wskazuje szczegółowe cele i działania. Określa, jakie środki będą przeznaczone na ich realizację. Realizacja programu jest przewidziana na okres do roku 2026.

Za przygotowanie i realizację programu odpowiada Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy. Program został przygotowany w modelu partycypacyjnym, przy udziale przedstawicieli Urzędu m.st. Warszawy (biur i urzędów dzielnic) i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy oraz strony społecznej.

STRUKTURA DOKUMENTU

Określenie szczegółowej struktury dokumentu oraz formy poszczególnych części zostało dokonane z wykorzystaniem wytycznych zawartych w „Standardach dokumentów programujących rozwój Warszawy”. W opracowaniu dokumentu wykorzystano także zapisy w „Systemie zarządzania strategią rozwoju miasta”.

W świetle tych uwarunkowań przyjęto, że dokument będzie składać się z dwóch części:

- dokumentu głównego, zawierającego ideę, założenia i koncepcję działań, odniesienia do wniosków z diagnozy, tło uwarunkowań społecznych w momencie przygotowania dokumentu, cel główny, cele szczegółowe, typy działań i wskaźniki, system monitoringu i realizacji programu;
- załączników, precyzujących informacje w dokumencie głównym.

Dokument główny obejmuje następujące rozdziały:

- **Słownik pojęć używanych w programie**
- **Wprowadzenie** - rozdział prezentujący zakres programu, wyjaśnienie koncepcji zrównoważonej mobilności oraz wskazanie zależności pomiędzy transportem, przestrzenią miejską i środowiskiem.
- **Rekomendacje wynikające z diagnozy strategicznej** – rozdział zawierający analizę SWOT oraz sformułowane na jej podstawie rekomendacje do celów Programu.
- **Cele i działania** – rozdział prezentujący cel główny, cele szczegółowe, działania i wskaźniki. Każdy cel szczegółowy ma przypisane działania i typy realizowanych projektów wraz z kryteriami ich wyboru oraz wskaźniki wraz z wartościami bazowymi i docelowymi.
- **System realizacji** – rozdział zawierający opis systemowych narzędzi do wprowadzania programu, wskazanie realizatorów działań, przesłanki włączania projektów do programu, sposoby finansowania oraz systemy komunikowania, monitoringu i ewaluacji.
- **Załączniki**

Załączniki do głównego dokumentu obejmują:

- **Załącznik 1** – Diagnoza systemu transportowego m.st. Warszawy – pogłębiona analiza określająca stan systemu transportowego w Warszawie oraz istniejące powiązania pomiędzy innymi czynnikami nie związanymi bezpośrednio z transportem.
- **Załącznik 2** – Tabela wskaźników - zestawienie wskaźników monitorujących poziom realizacji celów szczegółowych i działań oraz ich definicji
- **Załącznik – 3** Koncepcja rozwoju infrastruktury – przedstawienie w formie graficznej głównych projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu.
- **Załącznik 4** – Raport z prac nad programem (niniejszy dokument)
- **Załącznik 5** – Ocena ryzyka – zestawienie ryzyk realizacji Programu, ich oszacowanie oraz określenie reakcji na ich wystąpienie.
- **Załącznik 6** – Tabela projektów – zestawienie projektów wstępnie zgłoszonych do programu w 2021 roku wraz ze wskazaniem jednostek zgłaszających, finansowania i statusu projektu. Aktualizacja będzie przeprowadzana w każdym kolejnym roku po przyjęciu programu.

SPOSÓB i ZAKRES PRAC

Prace nad programem zainicjowano złożeniem do biura odpowiedzialnego za koordynację w zakresie polityki rozwoju "Karty inicjującej program" (15 czerwca 2018 r.). Karta - po uzyskaniu pozytywnej opinii ww. biura - została zatwierdzona przez Prezydenta m.st. Warszawy.

Za organizację prac nad programem pierwotnie odpowiadało Biuro Polityki Mobilności i Transportu. Po zmianach organizacyjnych jakie zaszły w Urzędzie m.st. Warszawy z dniem 1 kwietnia 2021 r. za program odpowiada Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego.

Poszczególne etapy tworzenia Programu były konsultowane indywidualnie lub w grupach roboczych z przedstawicieli następujących biur i jednostek: Biuro Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej, Biuro Infrastruktury, Biuro Edukacji, Biuro Pomocy i Projektów Społecznych, Biuro Zarządzania Ruchem Drogowym (jako biuro w największym stopniu kontynuujące obowiązki Biura Polityki Mobilności i Transportu), Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego, Tramwaje Warszawskie, Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta (d. Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych)

ETAPY PRAC NAD PROGRAMEM

Rada Programu i Zespół Roboczy

W dniu 3 grudnia 2019 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Programu na którym omówiono skład Rady Programu o Zespołu roboczego, dotychczasowy stan przygotowań Programu oraz zakres merytoryczny dokumentu.

W skład Rady Programu weszli:

- Dyrektor Biura Polityki Mobilności pełniący funkcję Przewodniczącego Rady
- Zastępca Dyrektora Biura Polityki Mobilności pełniący funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady
- Zastępca Dyrektora Biura Architektury i Planowania Przestrzennego
- Pełnomocnik Prezydenta m. st. Warszawy ds. dostępności
- Dyrektor Zarządu Miejskich Inwestycji Drogowych
- Dyrektor Biura Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej
- Zastępca Dyrektora Biura Infrastruktury
- Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego
- Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg Miejskich

W skład Zespołu Roboczego weszli przedstawiciele: Biura Polityki Mobilności i Transportu, Biura Architektury i Planowania Przestrzennego, Biura Pomocy i Projektów Społecznych, Biura Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej, Biura Infrastruktury, Zarządu Transportu Miejskiego, Zarządu Dróg Miejskich, Zarządu Miejskich Inwestycji Drogowych

W związku ze zmianami organizacyjnymi jakie zaszły w Urzędzie m.st. Warszawy z dniem 1 kwietnia 2021 r. Dyrektor i Zastępca Dyrektora Biura Architektury i Planowania Przestrzennego przejęli funkcję Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Rady. Skład nowej Rady Programowej uzupełniono o Biuro Zarządzania Ruchem Drogowym oraz Biuro Edukacji.

Opracowanie diagnozy

Przy sporządzaniu Diagnozy pod uwagę wzięto dane z 2019 roku, który w obliczu pandemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2 z 2020 roku, najbardziej odzwierciedla prawdopodobne obciążenie systemu transportowego. Informacje i dane wykorzystane w opracowaniu pochodzą w głównej mierze z ogólnodostępnych materiałów będących w posiadaniu jednostek m.st. Warszawy realizujących politykę transportową m.st. Warszawy (m.in. Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich). Zawarto również wyniki Barometru Warszawskiego i dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. W 2022 roku zaktualizowano diagnozę o rozdział dotyczący wpływu transportu samochodowego na zanieczyszczenie powietrza na podstawie Diagnozy z Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy.

Diagnoza została przyjęta przez Radę programu 18 listopada 2020 r. Wyniki diagnozy pozwoliły na dokonanie samooceny w formie analizy SWOT. Taka analiza pozwala spojrzeć na miasto jak na jeden złożony organizm. Niektóre z czynników wpływających na dobre funkcjonowanie miasta można kreować a niektóre są niezależne od mieszkańców i władz miasta. Jednakże mając świadomość mocnych i słabych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń możliwe jest kierowane rozwojem miasta w zakresie mobilności w sposób przyjazny i efektywny dla mieszkańców.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy zarekomendowano, aby Program Zrównoważonej Mobilności:

- stawiał na rozwój systemu transportowego z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- stawiał na integrację różnych środków transportu i ich efektywne wykorzystanie,
- dążył do ograniczenia negatywnego wpływu nadmiernego ruchu samochodowego na jakość powietrza, przestrzeń miasta i życie mieszkańców,
- kładł nacisk na uwzględnianie potrzeb i woli mieszkańców, poprzez wykorzystanie instrumentów partycypacji społecznej.

Opracowanie projektu programu – wersja 1.0

w trakcie opracowywania

Opracowanie projektu programu – wersja 2.0 (po konsultacjach społecznych)

w trakcie opracowywania